

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра екологічного права і контролю

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з науково-педагогічної роботи

Олександр ЗАПОРОЖЧЕНКО

« 13 » 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічний контроль

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 101 Екологія

Освітньо-професійна програма: «Екологія та охорона навколишнього середовища»

ОНУ

2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Екологічний контроль». Одеса:
ОНУ, 2024. 17 с.

Розробник: Тимошук Марина Олександрівна, старший викладач кафедри
екологічного права і контролю

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екологічного права і
контролю

Протокол 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Олексій БУРГАЗ

Погоджено із гарантом ОПІ «Екологія та охорона навколишнього
середовища»

 Тамерлан САФРАНОВ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)

Факультету гідрометеорології і екології

Протокол № 1 від «13» вересня 2024 р.

Голова НМК Ангеліна ЧУГАЙ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від «____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від «____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів - 4/4 годин - 120/120 змістових модулів - 4/4	Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> Спеціальність <u>101 Екологія</u> Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	Обов'язкова дисципліна	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		30 год.	8 год.
		Практичні	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		76 год.	106 год.
		Форма підсумкового контролю: Іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомлення студентів з правовими підставами створення і діяльності Державної екологічної інспекції України, а також нормативно-правовими засадами організації проведення інспекторських перевірок за дотриманням вимог природоохоронного законодавства України з боку фізичних та юридичних осіб.

Завдання: оволодіння студентами базовими знаннями та вміннями щодо:

- законодавчих актів та нормативних документів в галузі державного нагляду (контролю);
- порядку організації та здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;
- видів заходів впливу до порушників природоохоронного законодавства та порядок їх застосування.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування загальних **компетентностей**, що зазначені у ОПП «Екологія та охорона навколишнього

середовища»:

К14. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

К19. Здатність оцінювати наслідки планованої діяльності для довкілля та застосовувати основи моніторингу.

К24 Обізнаність щодо прав і обов'язків інспектора екологічного нагляду (контролю), порядку організації і проведення контролюючого заходу

К25 Здатність до науково-практичного аналізу і застосування показників екологічної інформації при організації державного нагляду.

Програмні результати навчання:

Р071. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Р152. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.

Р241. Уміти застосовувати нормативно-правові вимоги до організації і проведення державного екологічного нагляду (контролю).

Р251. Уміти здійснювати аналіз екологічних показників та діагноз причин незадовільного стану природного середовища.

Очікувані результати навчання. В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- Правові засади створення Державної екологічної інспекції;
- Положення про державну екологічну інспекцію;
- Права та обов'язки державного інспектора з охорони природи;
- Правові засади здійснення інспекторських перевірок;
- Види, порядок організації та здійснення державного екологічного контролю;
- Види заходів впливу до порушників природоохоронного законодавства та порядок їх застосування.

вміти:

- Організовувати заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням природоохоронного законодавства;
- Застосовувати заходи впливу до порушників природоохоронного законодавства;
- Визначити ступень ризику господарської діяльності для навколишнього середовища;
- Визначати перелік питань перевірки з урахуванням типу і виду екологічного контролю, ступеню екологічного ризику суб'єкта господарювання;
- Скласти документи за результатами екологічного контролю.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Правові засади діяльності державної екологічної інспекції

Тема 1 Вступ. Головні проблеми охорони природи і природокористування.

Тема 2. Правові підстави створення державної екологічної інспекції України (ДЕІ). Структура та статус ДЕІ.

Тема 3. Завдання, функціональні обов'язки та права ДЕІ.

Тема 4. Мета і основні принципи державного екологічного контролю.

Тема 5. Види перевірок, організація і порядок здійснення державного екологічного контролю.

Тема 6. Громадський екологічний контроль: права та обов'язки.

Змістовий модуль 2. Заходи впливу до порушників природоохоронного законодавства

Тема 7. Адміністративні заходи впливу.

Тема 8. Дисциплінарні заходи впливу. Припинення дії дозволів та права спеціального природокористування.

Тема 9. Обмеження або припинення будівництва або виробничої діяльності.

Тема 10. Цивільна відповідальність за шкоду завдану екологічними правопорушеннями.

Тема 11. Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Правові засади діяльності державної екологічної інспекції (ДЕІ)								
Тема 1. Вступ. Головні проблеми охорони природи і природокористування	8	2	1	5	11	0,5	0,5	10
Тема 2. Правові підстави створення державної екологічної інспекції України (ДЕІ). Структура та статус ДЕІ.	8	2	1	5	6	0,5	0,5	5
Тема 3.. Завдання, функціональні обов'язки та права ДЕІ	16	8	1	7	6,5	1	0,5	5
Тема 4. Мета і основні принципи державного екологічного контролю	9	2	1	6	6	0,5	0,5	5
Тема 5. Види перевірок, організація і порядок здійснення	15	6	3	6	12	1	1	10

державного екологічного контролю								
Тема 6. Громадський екологічний контроль: права та обов'язки	9	2	1	6	6	0,5	0,5	5
Модульна контрольна робота №1	5			5	5			5
Разом за змістовним модулем 1	70	22	8	40	52,5	4	3,5	45
Змістовий модуль 2. Заходи впливу до порушників природоохоронного законодавства								
Тема 7. Адміністративні заходи впливу	14	2	2	10	21,5	1	0,5	20
Тема 8. Дисциплінарні заходи впливу. Припинення дії дозволів та права спеціального природокористування	8	2	1	5	11,5	1	0,5	10
Тема 9. Обмеження або припинення будівництва або виробничої діяльності	7	1	1	5	7	0,5	0,5	6
Тема 10. Цивільна відповідальність за шкоду завдану екологічними правопорушеннями	7	1	1	5	11	0,5	0,5	10
Тема 11 Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення	9	2	1	6	11,5	1	0,5	10
Модульна контрольна робота №2	5			5	5			5
Разом за змістовним модулем 2	50	8	6	36	67,5	4	2,5	61
Усього годин	120	30	14	76	120	8	6	106

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття на передбачені

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовний модуль 1. Правові засади діяльності державної екологічної інспекції (ДЕІ)			
1	Тема 1. Вступ. Головні проблеми охорони природи і природокористування	1	0,5
2	Тема 2. Правові підстави створення державної екологічної інспекції України (ДЕІ). Структура та статус ДЕІ.	1	0,5
3	Тема 3.. Завдання, функціональні обов'язки та права ДЕІ	1	0,5
4	Тема 4. Мета і основні принципи державного екологічного контролю	1	0,5
5	Тема 5. Види перевірок, організація і порядок здійснення державного екологічного контролю	3	1
6	Тема 6. Громадський екологічний контроль: права та	1	0,5

	обов'язки		
Змістовний модуль 2. Заходи впливу до порушників природоохоронного законодавства			
7	Тема 7. Адміністративні заходи впливу	2	0,5
8	Тема 8. Дисциплінарні заходи впливу. Припинення дії дозволів та права спеціального природокористування	1	0,5
9	Тема 9. Обмеження або припинення будівництва або виробничої діяльності	1	0,5
10	Тема 10. Цивільна відповідальність за шкоду завдану екологічними правопорушеннями	1	0,5
11	Тема 11 Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення	1	0,5
	Усього годин	14	6

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття на передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Правові засади діяльності державної екологічної інспекції (ДЕІ)			
1	Тема 1. Вступ. Головні проблеми охорони природи і природокористування Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	5	10
2	Тема 2. Правові підстави створення державної екологічної інспекції України (ДЕІ). Структура та статус ДЕІ. Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	5	5
3	Тема 3.. Завдання, функціональні обов'язки та права ДЕІ Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	7	5
4	Тема 4. Мета і основні принципи державного екологічного контролю Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	6	5
5	Тема 5. Види перевірок, організація і порядок здійснення державного екологічного контролю Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	6	10
6	Тема 6. Громадський екологічний контроль: права та обов'язки Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО Виконання модульної тестової контрольної роботи	6 5	5 5

	<i>КР1 (обов'язковий)</i>		
Разом у змістовому модулі 1		40	45
Змістовий модуль 2. Заходи впливу до порушників природоохоронного законодавства			
7	Тема 7. Адміністративні заходи впливу Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	10	20
8	Тема 8. Дисциплінарні заходи впливу. Припинення дії дозволів та права спеціального природокористування Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	5	10
9	Тема 9. Обмеження або припинення будівництва або виробничої діяльності Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	5	6
10	Тема 10. Цивільна відповідальність за шкоду завдану екологічними правопорушеннями Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	5	10
11	Тема 11 Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення Підготовка до лекційних та практичних занять УО Вивчення певних тем лекційного модуля УО	6	10
	Виконання модульної тестової контрольної роботи <i>КР2 (обов'язковий)</i>	5	5
Разом у змістовому модулі 2		36	61
Усього		76	106

До самостійної роботи відноситься:

- підготовка до лекцій та практичних занять,
- самостійне опрацювання лекційних тем;
- підготовка і виконання модульної тестової контрольної роботи.

9. Методи навчання

У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти.

Серед них найтрадиційнішим залишається *пояснювально-ілюстративний метод*, у межах якого викладач допомагає студентам здобути знання завдяки аудиторній роботі. Вона поділяється на дві складові – засвоєння теоретичного матеріалу під час прослуховування лекцій, у тому числі використовуючи презентації та практичні заняття, на яких студенти репродукують отримані знання і демонструють вміння засвоїти матеріал, запропонований викладачем для самостійного опрацювання.

Окрім вищевикладеного методу, використовується *дослідницький метод*, який передбачає організацію активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань, аналізуючи наявні матеріали адміністративних справ.

10. **Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)**

Головною формою вивчення дисципліни «Екологічний контроль» є самостійна робота по вивчання усіх складових програми дисципліни: підготовка до лекційних занять, самостійне вивчення окремих тем навчального курсу, підготовка до практичних занять, підготовка та написання контролюючих заходів (модульних робіт).

Протягом засвоєння навчальної дисципліни студенти мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони порівно розподіляються, а потім сумуються.

Змістовий модуль:

- робота на лекціях (40 балів);
- захист виконаних практичних робіт і написання модульної роботи (60 балів).

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерій оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали.

Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувай освіти	
Відмінно 90 - 100	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувай здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконанім; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

	операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	
Добре 85 - 89	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Добре 75 - 84	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни.	Окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому виконав не повністю.
Задовільно 70 - 74	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причиннонаслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобував має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Задовільно 60 - 69	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни	Виконав лише окремі завдання кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.

	відповіді допускаються суттєві помилки	
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Коли була створена державна екологічна інспекція?
2. На виконання якого закону була створена Державна екологічна інспекція України?
3. Які головні завдання державної екологічної інспекції?
4. Яким документом створена державна екологічна інспекція?
5. Яким органом влади є державна екологічна інспекція?
6. У якому році обласні інспекції набули статус юридичної особи?
7. Яким законом регулюється держаний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності?
8. Які види планів складає держінспекція?
9. Що є підставою планової перевірки?
10. Хто має право підписувати акт перевірки з боку суб'єкта господарювання?
11. Хто приймає рішення щодо призупинення діяльності суб'єкта господарювання при порушенні природоохоронного законодавства?
12. Чи має право інспектор відбирати проби природних ресурсів для аналізу при здійсненні перевірки?
13. Чи може інспекція здійснювати позапланову перевірку за скаргою громадянина?
14. Чи можливо продовжувати термін перевірки?
15. Який строк не може перевищувати здійснення планової перевірки суб'єкта господарської діяльності?
16. Який строк не може перевищувати здійснення позапланової перевірки суб'єкта господарської діяльності?
17. Який строк не може перевищувати здійснення позапланової перевірки суб'єкта малого підприємництва?
18. Чи допускається продовження строку здійснення планової перевірки?
19. Чи допускається продовження строку здійснення позапланової перевірки?
20. Який документ складається інспектором по закінченні перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства?
21. В який термін максимально може бути складено припис про усунення порушень, виявлених під час здійснення інспекторської перевірки?
22. Коли підписується акт інспекторської перевірки?
23. Відповідно до якого документу здійснюються планові перевірки?

24. Які документи держінспектор повинен надати керівництву суб'єкта господарювання на початку перевірки?
25. З чого починається процес перевірки дотримання вимог законодавства на підприємстві?
26. Як часто здійснюється перевірка діяльності суб'єкта господарювання з високим ступенем ризику його діяльності для навколишнього середовища?
27. Хто встановлює строк виконання приписів на усунення виявлених недоліків?
28. Чим визначається періодичність здійснення планових інспекційних перевірок?
29. Що є адміністративним правопорушенням?
30. Які основні види стягнень накладаються за порушення природоохоронного законодавства?
31. Які передбачені КУАП види адміністративних стягнень?
32. Хто може бути притягнутий на території України до адміністративної відповідальності за правопорушення?
33. Які види адміністративних стягнень належать до компетенції органів охорони природи?
34. Який Центральний орган виконавчої влади реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони природи і природокористування і може накладати адміністративні стягнення з цього приводу?
35. Хто може складати протоколи про адміністративні правопорушення в галузі охорони природи і природокористування?
36. Який документ складається при виявленні адміністративного правопорушення?
37. Яким чином накладається адміністративне стягнення, якщо однією особою вчинено два або більше адміністративних правопорушення?
38. В скількох примірниках складається протокол про адміністративне правопорушення?
39. На кого складається протокол про адміністративне правопорушення у випадку виявлення порушень вимог природоохоронного законодавства, які вчинені посадовими особами суб'єкта господарювання?
40. В який термін оголошується Постанова по справі про адміністративне правопорушення?
41. В який термін і ким розглядається Скарга на постанову про накладення адміністративного стягнення?
42. В який строк порушник повинен сплатити штраф?
43. Які дисциплінарні проступки є підставою для притягнення до дисциплінарної відповідальності?
44. Види дисциплінарних стягнень за екологічні правопорушення.
45. Які є види скасування дозволів на право спеціального природокористування?

46. Який документ надається природокористувачу при тимчасовому скасуванні дозволу на спеціальне природокористування?
47. Чим супроводжується остаточне скасування дозволу на спеціальне природокористування?
48. За чий рахунок здійснюється демонтаж споруд і пристроїв порушення природоохоронного законодавства?
49. Що є підставою для прийняття рішення з обмеження або тимчасового припинення виробничої діяльності?
50. Чи попереджається суб'єкт господарювання щодо прийняття рішень при обмеження або тимчасове припинення виробничої діяльності?
51. Яким чином здійснюється обмеження або тимчасове припинення виробничої діяльності?
52. Хто може відмінити Постанову про обмеження або тимчасове припинення виробничої діяльності?
53. За яких обставин здійснюється обмеження або тимчасове припинення будівництва або реконструкції об'єктів?
54. Яким чином здійснюється обмеження або тимчасове припинення будівництва або реконструкції об'єктів?
55. Які порушення природоохоронного законодавства є підставою матеріальної (майнової) відповідальності?
56. За яких умов настає майнова відповідальність?
57. Які існують методи обчислення шкоди, заподіяної екологічним правопорушенням?
58. Які існують види майнової відповідальності?
59. За які види антропогенного навантаження здійснюється плата за забруднення природного середовища?
60. Які заходи реагування передбачені до порушників екологічного законодавства?
61. У якому випадку можлива кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення?
62. Які матеріали направляються державної екологічної інспекцією до прокуратури для порушення кримінальної справи?
63. Як називається розділ Кримінального кодексу України стосовно екологічних правопорушень?
64. Скільки у Кримінальному кодексі України статей відносно екологічних правопорушень?
65. Які карні міри за екологічні правопорушення передбачені у Кримінальному кодексі України?
66. На який максимальний строк позбавлення волі може бути покараний правопорушник екологічного законодавства?

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

З *теоретичного* курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять; надати письмові відповіді на 10 тестових запитань варіанту модульного контрольного завдання. Завдання модульної контрольної роботи складені у тестовому вигляді закритого типу. Формами контролю засвоєння теоретичних знань є усне опитування під час лекційних занять (поточний контроль), модульні контрольні роботи за кожним змістовним модулем (внутрішньо семестровий контроль), складання іспиту (підсумкова атестація). Варіанти модульних контрольних робіт містять десять запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 2 бали. Максимальна кількість балів за виконаний варіант модульної контрольної роботи становить 20 балів. За виконання двох модульних контрольних робіт з програми лекційного модулю максимальна сума становить 40 балів.

Практична частина навчальної дисципліни складається з двох змістовних модулів. Перший модуль складається з трьох практичних занять. Кожне практичне заняття оцінюється шляхом усного опитування - максимальна кількість балів становить 5 балів за кожне практичне заняття. Отже за перший практичний модуль студент може отримати максимально 15 балів. Другий практичний модуль складається з чотирьох практичних занять. Кожне практичне заняття також оцінюється шляхом усного опитування - максимальна кількість балів становить 5 балів за кожне практичне заняття. Отже за другий практичний модуль студент може отримати максимально 20 балів.

Формою контролю засвоєння практичної частини є написання контрольної роботи, яка містить питання за темами відповідних практичних змістовних модулів. Модульна контрольна робота практичної частини курсу оцінюється у 25 балів.

Отже максимальна кількість балів за практичний модуль курсу складає 60 балів.

Загальна максимальна кількість балів з дисципліни «Екологічний контроль», яку студент може отримати, складає 100 балів.

Формою підсумкового контролю є семестровий іспит.

Варіанти екзаменаційних білетів підсумкового контролю знань з дисципліни містять питання всіх змістових лекційних модулів у вигляді тестових завдань різного типу. Кожний варіант містить 2 блока тестових завдань закритого типу. Кожна вірна відповідь на тестове завдання першого блоку (6 питань) оцінюється у 8 балів. Кожна вірна відповідь на тестове завдання другого блоку (12 питань) - оцінюється в 1 бал. Отже максимальна кількість балів за виконаний екзаменаційний білет становить 60 балів.

Допуск до іспиту здійснюється лектором згідно з результатами поточного контролю за навчальний семестр. Студент вважається допущеним до підсумкового семестрового контролю з дисципліни, якщо він виконав всі

види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50% від максимально можливої за практичну частину дисципліни (30 балів – з обов’язковим написання контрольної роботи).

Загальна кількісна оцінка (загальний бал успішності) є усередненою між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів та кількісною оцінкою за іспит.

Поточний контроль											Підсум-ковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1						Змістовний модуль 2					іспит	60
t1	t2	t3	t4	t5	t6 кр	t7	t8	t9	t10	t11 кр		
		5	5	5	20	5	5	5	5+25	20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
85-89	B	добре
75-84	C	
70-74	D	задовільно
60-69	E	
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	не задовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

- 1) Робоча програма навчальної дисципліни «Екологічний контроль». Одеса: ОНУ, 2024. 16 с.
- 2) Лоева І.Д., Тимощук М.О., Снісаренко В.В. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання контрольної роботи для студентів денної та заочної форми навчання з дисципліни «Екологічний контроль». Одеса: ОДЕКУ, 2018. 32 с.
- 3) Тимощук М.О. Методичні вказівки до практичних занять студентів денної та заочної форми навчання з дисципліни «Екологічний контроль». Одеса: ОДЕКУ, 2023. 82 с.

14. Рекомендована література

Основна література:

- 1) Лоева І.Д., Тимощук М.О., Грудєв П.Х. Конспект лекцій з дисципліни «Екологічний контроль». Одеса: ОДЕКУ, 2018. 85 с.

2) Тимощук М.О. Методичні вказівки до практичних занять студентів денної та заочної форми навчання з дисципліни «Екологічний контроль». Одеса: ОДЕКУ, 2023. 82 с.

Нормативно-правові акти

(законодавчі та нормативно-правові документи треба використовувати зі змінами, користуючись електронним ресурсом. Режим доступу: www.rada.gov.ua.)

- 1) Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», від 25.06.1991р. №1264-XII.
- 2) Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5.04.2007 р. № 877-V.
- 3) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984р. №8073-X. .
- 4) Кодекс законів про працю України від 10,12,1971, №322- VIII/
- 5) Кримінальний кодекс України від 05.04. 2001 №2341-III/ .
- 6) Постанова КМУ від 13.08.1993р. №641 «Про створення Державної екологічної інспекції Міністерства охорони навколишнього природного середовища України».
- 7) Указ Президента України «Положення про Державну екологічну інспекцію України» від 13.04.2011 р. №454/2011».
- 8) Постанова КМУ від 14.09.2011 №995 «Про утворення територіальних органів Державної екологічної інспекції».
- 9) Постанова КМУ від 19.04.2017р. №275 «Про затвердження положення про Державну екологічну інспекцію України».
- 10) Постанова Кабінету Міністрів України від 6.03.2019р. №182 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів Державною екологічною інспекцією»
- 11) Наказ Мінекоресурсів України від 31.03.2003 №56/м «Про затвердження Інструкції про порядок вилучення та передання на зберігання до органів внутрішніх справ вилученої у порушників природоохоронного законодавства вогнепальної та іншої зброї і боєприпасів».
- 12) Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища від 05.07.2004р. №264 «Про затвердження Інструкції з оформлення органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України матеріалів про адміністративні правопорушення»».
- 13) Постанова КМУ від 24.05.2017 р. № 350 «Про затвердження Порядку здійснення комплексних планових заходів державного нагляду (контролю)». .
- 14) Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27.02.2002р. №88 «Про затвердження Положення про громадських інспекторів з охорони довкілля». .

- 15) Розпорядженням КМУ від 31.05.2017 р № 616 «Про схвалення Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища». .
- 16) Постанова КМУ від 21.02.2018р №102 «Питання реалізації Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища». .
- 17) Наказ Мінприроди України від 15.09.2004 №353 «Про затвердження Положення про порядок опломбування або опечатування підприємств, окремих їх цехів (дільниць) і одиниць обладнання у разі обмеження чи зупинення (тимчасово) діяльності підприємств і об'єктів». .
- 18) Постанова КМУ від 24 травня 2017 р. № 362 «Про внесення змін до методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)». .
- 19) Наказ Мінприроди України від 26.11.2019 №450 «Про затвердження Уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів». .

15. Електронні інформаційні ресурси

- 1) Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua>.
- 2) Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>.
- 3) Репозитарій ОДЕКУ. URL: www.eprints.library.odeku.edu.ua.